

*Komünizm den Geriye Ne Kaldı
(What's Left Communism) New
York Times– 27 Şubat 2017–
David Priestland*

*İngiltere, Oxford – “Hurra hurra hurra”
gri üniformalı askerlerin o sert tonlu ses-
lerinin duvarlardaki yankılarını hala hatırlıyorum.
Askerler komutanlarının “Büyük
Sosyalist Ekim devriminin 70. yılında he-
pinizi tebrik ederim” sözleriyle kutlandılar.*

*1987 yılında Moskova da bir değişim
öğrencisi olarak bir Kasım sabahı Gorki
sokağına gidip Kızıl meydana ki geçit
törenini izledim. Bir grup Sovyet ve ya-
abancı devlet adamı genç askerlerle birlik-*

1987 Ekim Devrimi Töreni

*te saygı
duruşu için
Lenin'in
mezarını
ziyaret etti.
Bu etkileyici
görüntünün
nedeni
komüniz-
min dev-
rimci etkisi-
ni kalıcı kılmak ve küresel etkisini sergile-
mektir.*

*Sovyet lideri Mikhail Gorbachev, Afrika
Ulusal kongresinden Oliver Tambo ve
Filistin Kurtuluş örgütünden Yasir Arafat-
'ın diğer sol kanat liderleri ile birlikte*

*katıldığı bir izleyici kitlesi önünde 1917 değerlerinin
yeniden canlandığı bir hareketten bahsetti. Afişlerde
şair Vladimir Mayakovsky nin “Lenin yaşadı Lenin yaşı-
yor Lenin sonsuza kadar yaşıyor” mesajları veriliyordu.*

*SSCB nin ekonomik problemleri herkesi özellikle de
üniversitedeki kötü yemeklerle Rus öğrenci arkadaşla-
rımı etkilemişti. Buna rağmen sistem taş gibi işliyordu.
Ben bile iki yıl içinde komünizmin can çekişeceğine
dört yılda ise Sovyetler Birliğinin çökeceğine inanmaz-
dım.*

*Kısa bir süre sonra 1917 yılının popüler görüşleri
tamamen değişti. Serbest piyasa kaçınılmaz ve doğal
görünüyordu. Bu arada Leon Trotsky nin komünizmi
tarihin çöplüğüne gömülüyordu. Küresel liberal düzen
için zorluklar itibarını kaybeden Marksizm'den değil
İslamcılıktan veya Çin'in devlet kapitalizmden gelebilir-
di.*

*Bu gün Şubat devriminin yüzüncü yılına dikkat çeker-
ken tarih tekrar etmeye başladı. Çin ve Rusya liberallik
karştı milliyetçiliği güçlendirmek için komünist mirasın
simgelerini kullanıyorlar. Batıda serbest piyasa kapita-
lizmine olan güven 2008 finans krizinden beri geri ka-
zanılamadı. Aşırı sağ güçler ve sol aktivistler popülarite
için her şeyi yapıyor. Amerika da geçen sene ki De-
mokrat parti seçimlerinde bağımsız, sosyalist Bernie
Sanders'in aniden güçlenmesi ve İspanya da eski bir
komünistin başında olduğu yeni Podemos partisinin
seçimdeki başarısı solun yeniden köklenmesinin işa-
retleri oldu. 2015 yılında Marx ve Engels'in 1848 klasi-
ği “Komünist Manifesto” çok satanlardandı.*

*Ben o gün Moskova da son hurrah diyenlere mi
şahit olmuştum yoksa o gün 21.yüzyıl için yeniden şe-
killenmiş bir komünizmin doğum sancılarımıydı?*

*Bu karmaşıklıkta bir yüz yıllık destansı
dönem, yanlış başlangıçlar, ölüme yakın
öngörülemeyen diriliş gibi bir dolu yanıt var.*

*Semyon Kanatchikov'un hayatına bir ba-
kalım. Eski bir kölenin oğlu olup fabrikada
bir iş ve modern yaşamın heyecanı için kır-
sal fakirliğinden ayrıldı. Enerjik ve sosyal bir
kişi olan Kanatchikov “Görgü ve Dans Öğ-
renimi” kitabını yol gösterici olarak belledi.
Bir keresinde Moskova da iken Bolşevik
partinin sosyalist tartışma grubuna katıldı.*

*Kanatchikov'un deneyimi devrimci fikirlere
karşı duyarlı olmasını sağladı. Bu fikirler
zengin ile fakir arasındaki uçurumun keskin-
liği, eski düzenin ve yeni bir yaşamın doğ-
masını engellemesi ve gaddar güce karşı
olan nefret idi. Komünistler ise açık ve inan-
dırıcı çözümler önerdi. Liberallerden farklı
olarak ekonomik eşitliği savunuyorlardı. Fa-
kat anarşistlerin aksine modern sanayi ile
devlet planlamasını benimsemişler ve ılımlı
sosyalistlere karşı değişimin devrimci sınıf
mücadelesi ile gelmesi gerektiğini savun-
muşlardı.*

*Uygulamada bu ide-
allerin birleştirilmesi
zordu. Aşırı güçlü bir*

**1987 SSCB Devlet
Başkanı Mikhael
Gorbachev**

devlet yeni elitler ile yükselirken büyümeyi bastırma eğilimi gösterip devrimin şiddeti düşmanlar için bir süre avına döndü. Kanatchikov da bu devrimin kurbanı oldu. Devrimden hemen sonra önemli atamalara layık görülmesine rağmen Stalin'in baş rakibi Troçki ile olan ilişkisi yüzünden 1926 da gözden düştü.

O zamana kadar komünizme karşı olan bakış açısı acımasızdı. I. Dünya savaşından sonra orta Avrupa da ki devrimin alevleri söndü. SSCB kendini izole edilmiş buldu ve diğer yerlerdeki komünist partiler ise küçük ve kuşatılmışlardı. Şaha kalkmış yirmili yıllarda Amerikalıların modernliği komünist değil tüketici idi.

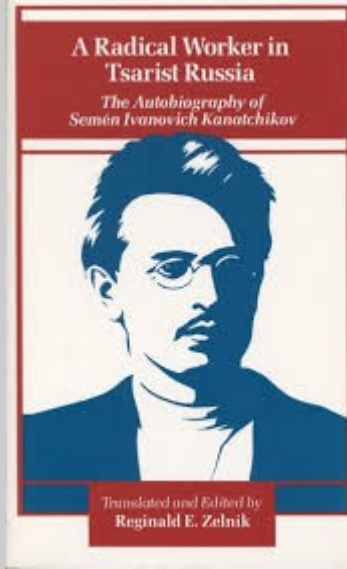

"Bırakınız yapsınlar in" kusurları kısa süre sonra komünizm'in yardımına koştu. 1929 da ki Wall Street krizi ve buhran sosyalist fikirler olan eşitlik ve devlet planlaması serbest piyasanın görünmez eline güçlü bir seçenek oldu. Komünist militanlık, faşizm tehdidine direnmek için hazırlanan az

sayıdaki siyasi güçlerden biri olarak ortaya çıktı.

ABD nin ümit vermeyen uçsuz bucaksız toprakları sosyalizme ve tatsız kolektivizme bereketli bir zemin oldu.

1935 yılında Moskova nın popüler cephelerini destekleme siyaseti için mezhepsel doktrininden vazgeçmesi ile birlikte Amerikan komünistleri ılımlı solcularla birlikte faşizme karşı ortak noktada birleşti. The Daily Worker da New York lu bir gazeteci olan Al Richmond arkadaşları ile İtalyan restaurant'ın da içtikleri o günlerdeki yeni umudu hatırlar ve " o zamanki hayata o döneme ümitlerimize karşı aynı ritim içinde kendi ritmimizi duyardık" der.

Böyle bir iyimserlik sadece seçkin bir grup tarafından paylaşıldı. Stalin'in kurbanı Semyon Kanatchikov 1940

Semyon Kanatchikov'un Günlüğü

yılında Gulag da öldü.

David Priestland

Bu makale New York Times Gazetesinin Red Century adında Bolşevik devriminin 100 yıl dönümü nedeniyle hazırladığı yazı dizisinin 1. makalesi olup David Priestland tarafından yazılmış ve 24 Şubat 2017 de New York Times internet sitesinde yayınlanmıştır.